

Yanlış zeminde İslamcılık tartışılmaz

Akif Emre, 23 Haziran 2016

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/akifemre/yanl%C4%B1-zeminde-islamc%C4%B1l%C4%B1k-tart%C4%B1%C4%B1lmaz-2029902>

Türkiye'de İslamcılık meselesine dair yapılan tartışmalar gerek tanım gerek tasavvur ve gerekse tarihi süreç gözardı edilerek sürdürülüyor. Oysa sadece ülkenin değil İslam alemini ilgilendiren en dinamik konuda daha tutarlı, en azından ciddiye alınacak bir yaklaşım olması gerekirdi.

İslamcılık meselesine her şeyden önce dini düşünüş, bakış açısının hayatın tüm alanlarına dair kuşatıcı tavrı ve teklifi olarak bakılması gerekir. Modern zamanların sorunları, maruz kalınan saldırılar, modern iğvalarıyla yüzleşmek zorunda olması bu duruşu nevezuhur, sentetik eklenme olmasını gerektirmez. Bilakis yaşayan bir dinamizm olarak İslamcılığın iddialarını güçlendirir...

Bu açıdan bakılınca İslami düşünüş ve yaşayış tarzının modern zamanlarda nasıl gerçek kılınacağı meselesiyle bizatihi İslamcılığı dünya sistemi karşısında muhalif kılar.

İslamcılık tartışmalarında yapılan önemli yaklaşım hataları bugünü anlamamıza engel oluyor. Bunlardan birisi dinin bu ülke için ne anlama geldiğini tespit sadedinde yapılan yanlıştır. İkinci olarak da İslamcılıktan ne anlaşılması gerektiğine dair yapılan bilinçli marjinalleştirici açıklama biçimleri..

Türkiye bağlamında toplum ve devlet ilişkilerinde dinin yerinin ne olacağı sorusunu merkeze alan yaklaşım meselenin özünü ıskalamaya mahkûmdur.

İslamcılık meselesini devleti merkeze alarak İslam'ı değişken bir fonksiyona indirgeyen bu açıklama tarzı olanca teorik ve üst bir dil kurma iddialarına rağmen her şeyden önce eksik ve en önemlisi yanıltıcıdır.

Sistemi şekillendiren muhteva, resmi ideoloji ne olursa olsun mutlaklaştıran, bir sabite olarak merkeze alan sağ-muhafazakar açıklama biçimi İslam/cılık düşüncesini dolayısıyla İslami oluşumları/ hareketleri devlet içinde bir paranteze alır. Bu hareketlerin devletin dinle kurduğu ilişkilere göre anlam kazanabileceği, meşruiyetini de sistemi tahkim ettiği oranda kazandığı bir düzlemde ele almaya yatkındır. Oysa tüm iddiaları bir tarafa İslamcılarının en büyük alamet-i farikası din ve dini düşüncenin siyasal boyutu, siyasete dair iddialarıdır.

İslam'ı bütünsel bir sistem olarak siyasal tekliflerini ihmal eden, yok sayan seküler-resmi zevat ile sağ muhafazakar aydınlar; İslamcılığı da Kemalizmin dini hayata müdahalelerini restore eden, toplumla devlet arasında katalizör işlevine indirgemeye hayli meyyaldır.

Türkiye'de varoluşsal bir mesele olarak "dinin anlamı nedir" sorusu her zaman önemlidir. "İslam'ın devletle ilişkileri nasıl düzenlenmelidir" sorusuyla başlayan tartışmanın zemini ise tamamen farklıdır. İslam ve İslamcılık meselesine kafa yoruyor gibi olup da İslam'ı Kemalist paradigma içinde bir alt düzleme indirgemek temel bir yaklaşım yanlışlığıdır. En azından İslamcılığın iddiaları ve tecrübesi açısından yanıltıcı bir o kadar meselenin anlaşılmasının temel nedeni değildir.

Kemalist uygulamalardan şikâyetçi ama İslamcıların tezleriyle mesafeli ve rahatsız olanların biraz Kemalizmin biraz da İslamcıları taviz vermeye davet eden yaklaşımlar devleti merkeze alan, resmi ideolojiyi bir şekilde meşrulaştıran bir açıklama biçimine dönüşüyor.

Modern seküler bir siyaset örgütlenmesi olarak devleti referans alan muhafazakâr renk, sosyal ve kültürel bir realite olarak gördüğü Müslümanlık'ın siyaset ilişkisini deforme etmeye götüren bir zemini döşediği fark edilmiyor. Bu noktada zaten İslamcılıkla barışması imkânsız siyasa biçimleri kolaylıkla sahaya sürülebiliyor.

İslamcıların muhalif özelliği temelde dini bakış açısından siyasetten toplum tasavvuruna değin kendi tezlerinden kaynaklanır. Cumhuriyet döneminde pek çok ismi önemli kılan husus, tüm iniş ve çıkışlarıyla birlikte muktedirlere karşı öfkeleri, mücadeleleri olduğu kadar muhalif oluşlarıdır. Diğer tarafta bu geleneğe eklenmek istenen kimi isimlerin İslam'ın siyaset tasavvurunu dışarıda bırakan söylemleri nedeniyle de İslamcılık akımının dışında kalır.

İslamcılar için dini bakış açısını dışlayan siyaset öneren bir düşünürün İslamcılık soyağacında yeri olabilir mi?

İslamcılık tartışmalarında entelektüel düzeyde adeta bilinçli bir marjinalleştirme stratejisi devreye giriyor. İslamcılık akımını ortaya çıkaran tarihsel, siyasal şartlar ve aktüel gerçekler gözardı edilerek İslam'a rağmen öne çıkarılan sekter bir tanım devreye sokuluyor. İslamcılık, içinde belli din anlayışından ziyade farklı anlayış, kavrayış, tecrübelerin toplamında hayata dini bakışın rengini verdiği bir bütün olarak da tanımlanabilir. İslamcılığı marjinalize etmek, bu topraklardan beslenen yerli duruşunu iptal etmek de ancak belli bir anlayışa sıkıştırmakla olabilir.

Hem tanımı ve tasavvuru hem devlet-siyaset ilişkisinde dini düşünüşü yedeğe alan tanımlamalar İslamcılığın entelektüel olarak da siyasal olarak da anlaşılmasının önünde engeldir.